

P6_TA-PROV(2006)0348

Situácia na Blízkom východe

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii na Blízkom východe

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii na Blízkom východe, najmä na svoje uznesenie z 1. júna 2006 o humanitárnej kríze na palestínskych územiach a úlohe Európskej únie¹,
 - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1701(2006), 1559(2005), 520(1982), 426(1978), 338(1973) a 242(1967),
 - so zreteľom na vyhlásenie konferencie predsedov Európskeho parlamentu z 20. júla 2006,
 - so zreteľom na vyhlásenie spolupredsedu medzinárodnej konferencie o Libanone, ktorá sa konala 26. júla 2006 v Ríme,
 - so zreteľom na závery mimoriadnej schôdze Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 25. augusta 2006,
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedníctva Euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia (EMPA) z 24. augusta 2006,
 - so zreteľom na závery konferencie o skorej obnove Libanonu, ktorá sa konala 31. augusta 2006 v Štokholme,
 - so zreteľom na Ženevské konvencie o medzinárodnom humanitárnom práve,
 - so zreteľom na vyjadrenie osobitného spravodajcu v súvislosti so situáciou v oblasti ľudských práv na okupovaných palestínskych územiach, ktorý predniesol počas osobitnej schôdze Rady OSN pre ľudské práva 5. júla 2006 v Ženeve,
 - so zreteľom na články 15, 16 a 19 Zmluvy o EÚ,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže konflikt v Libanone vyústil do humanitárnej katastrofy, ktorá si na oboch stranách vyžiadala stovky ľudských životov a zranených, spôsobila rozsiahle škody v oblasti civilnej infraštruktúry a státisíce osôb vyhnala z ich domovov, pričom prímerie nevedlo k ukončeniu tohto konfliktu,
- B. keďže je hlboko znepokojený nad vypuknutím vojenského konfliktu v južnom Libanone, útokmi hnutia Hizballáh a prehnanou reakciou izraelskej armády pri použití vojenskej sily, čo vážne ohrozilo medzinárodný mier a bezpečnosť,
- C. pripomína výzvu Vysokého komisára OSN pre ľudské práva, podľa ktorého treba preskúmať, či počas konfliktu došlo k porušeniu medzinárodného práva,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2006)0237.

- D. so zreteľom na vážny dosah izraelského bombardovania a raketovej paľby hnutia Hizballáh a palestínskych milícií na civilné obyvateľstvo,
- E. keďže rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1701 vyzýva libanonskú vládu na rozšírenie jej moci na územie krajiny prostredníctvom vlastných legitímnych ozbrojených síl a keďže Bezpečnostná rada rozhodla posilniť dočasné mierové sily OSN v Libanone (UNIFIL) a predĺžiť ich mandát,
- F. keďže rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1701 vyzýva izraelskú vládu na stiahnutie všetkých svojich jednotiek z južného Libanonu akonáhle sa začne s rozmiestňovaním mierových síl UNIFIL a na ukončenie blokády libanonských letísk a prístavov,
- G. zdôrazňujúc úlohu, ktorú môže plne demokratický a suverénny Libanon zohrávať pri riešení krízy na Blízkom východe a rozvoji silného euro-stredomorského partnerstva,
- H. zdôrazňujúc, že humanitárna kríza na okupovaných územiach sa zhoršuje i napriek dočasnému mechanizmu (Temporary Interim Mechanism, TIM), ktorý zriadilo medzinárodné spoločenstvo v záujme ďalšieho poskytovania pomoci palestínskemu obyvateľstvu,
- I. keďže mierový proces na Blízkom východe sa z politického i diplomatického hľadiska ocitol na mŕtvom bode, hoci na nastolenie mieru a bezpečnosti v celom regióne je potrebné spravodlivé a trvalé riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu,
- J. keďže EÚ nesie osobitnú zodpovednosť za mier a bezpečnosť na Blízkom východe, ktorý je jedným zo susedných regiónov Európy, a keďže je preto potrebné zlepšiť nástroje a metódy koordinácie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) vrátane prijatia spoločnej pozície v rámci SZBP a podľa článkov 15 a 16 Zmluvy o EÚ,
1. vyjadruje vážne znepokojenie nad rozšírením a intenzitou vojenského konfliktu v južnom Libanone a prejavuje hlbokú ľútosť nad obeťami z radov civilného obyvateľstva v Libanone a v Izraeli, vojakov a pozorovateľov OSN, ako aj nad rozsiahlym zničením infraštruktúry; opätovne zdôrazňuje, že konflikt na Blízkom východe nemožno vyriešiť vojensky;
 2. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že žiadne prímerie nemôže byť trvalé bez toho, aby strany, ktoré sú priamo alebo nepriamo na konflikte zúčastnené, prejavili politickú vôľu riešiť prvotné príčiny súčasnej krízy;
 3. opakuje výzvu na okamžité prepustenie unesených izraelských vojakov, ako aj členov palestínskej vlády a palestínskej zákonodarnej rady, ktorých väzní Izrael;
 4. víta jednomyselné prijatie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1701, ktorou sa stanovujú podmienky ukončenia vojenských operácií a posilňuje sa mandát mierových síl UNIFIL, ktorého cieľom je zvýšiť ich schopnosť zabrániť akémukoľvek porušeniu prímeria, podporovať libanonskú vládu pri uplatňovaní plnej suverenity a účinnej kontroly nad územím krajiny vrátane teritoriálnych vôd, podporovať plné uplatňovanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1559 a prispieť k ochrane civilného obyvateľstva a samotných mierových síl UNIFIL;
 5. víta rozhodnutie libanonskej vlády rozmiestniť svoje jednotky v južnom Libanone a dohodu izraelskej armády o stiahnutí za modrú líniu, ako je ustanovené v rezolúcii Bezpečnostnej

rady OSN č. 1701; víta silnú podporu libanonskej vlády k posilneniu úlohy mierových síl UNIFIL;

6. domnieva sa, že mandát mierových síl UNIFIL by mal byť vážnym záväzkom k poskytnutiu primeranej pomoci libanonskej vláde pri zabezpečení účinnej kontroly a bezpečnostných opatrení, ako je ustanovené v rezolúciách Bezpečnostnej rady OSN č. 1559 a 1701;
7. víta výsledok horeuvedenej mimoriadnej schôdze Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, a to najmä plnú podporu, ktorá bola prejavovaná voči uplatňovaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1701, ako aj záväzok členských štátov, na základe ktorého poskytnú približne 7 000 vojakov z maximálneho počtu 15 000 v rámci mierových síl UNIFIL;
8. zdôrazňuje aktívnu úlohu Francúzska a Talianska; plne podporuje rozhodnutie, na základe ktorého bude Francúzsko naďalej až do februára 2007 preberať velenie nad mierovými silami UNIFIL a Taliansko potom prevezme pozemnú kontrolu; zdôrazňuje však, že je potrebné zabrániť akémukoľvek zdvojeniu veliacich štruktúr;
9. podčiarkuje však, že je dôležité jasne a dostatočne definovať mandát, pravidlá účasti, štruktúru a právomoci mierových síl UNIFIL, v prípade potreby i prostredníctvom dohody v rámci novej rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN, ktorá by mala zohľadňovať skúsenosti získané v priebehu predchádzajúcich mierových misií OSN, najmä v Bosne a Hercegovine;
10. považuje za nevyhnutné, aby všetok dovoz zbraní do Libanonu smeroval výlučne do oficiálnej libanonskej armády, a žiada libanonskú vládu, aby v spolupráci s mierovými silami UNIFIL zabezpečila plné uplatňovanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1559; takisto zdôrazňuje, že je dôležité, aby všetky členské štáty EÚ konali v súlade s požiadavkami rezolúcie č. 1701 o dodávkach zbraní; a zdôrazňuje, že táto dohoda by mala viesť k odzbrojeniu všetkých milícií vrátane milícií hnutia Hizballáh, ako aj k opatreniam na zabránenie dodávok zbraní do Libanonu;
11. vyzýva členské štáty, aby dôsledne dodržiavali Kódex správania pri vývoze zbraní v súvislosti so všetkými dodávkami zbraní do regiónu;
12. vyzýva EÚ, aby sa zaviazala spolupracovať so všetkými zúčastnenými stranami, a žiada tieto strany, aby dôsledne dbali na svoje záväzky v záujme plného uplatňovania rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1701 s cieľom zabezpečiť prístup pre núdzovú humanitárnu pomoc a návrat vysídleného obyvateľstva za čo najbezpečnejších podmienok; v tejto súvislosti vyzýva na zrušenie vzdušnej a námornej blokády Libanonu a vzhľadom na príslušné ustanovenia rezolúcie č. 1701 pripomína, že stanovenie účinných opatrení v oblasti zbraní, s tým súvisiacich materiálov, výcviku alebo pomoci je prioritou;
13. poukazuje na to, že obnova Libanonu si vyžiada mohutné, rýchle a účinné úsilie; v tomto ohľade víta závery štokholmskej konferencie o skorej obnove Libanonu, na ktorej sa darcovské krajiny rozhodli výrazne prispieť k obnove krajiny a Komisia a členské štáty oznámili poskytnutie humanitárnej pomoci vo výške 120 miliónov EUR;
14. vyzýva Radu a Komisiu, aby pokračovali vo svojom úsilí o vytvorenie skutočného partnerstva s demokratickými politickými silami a občianskou spoločnosťou s cieľom podporiť v Libanone ďalšiu demokratizáciu po udalostiach z marca 2005;

15. naliehavo vyzýva Irán a Sýriu, aby zohrávali konštruktívnu úlohu, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 1559 a 1701; osobitne vyzýva Sýriu, aby na svojej strane libanonsko-sýrskej hranice posilnila kontroly v súlade s rezolúciou č. 1701, ktorá vyžaduje, aby susediace krajiny zabraňovali dodávkam zbraní neštátnym subjektom;
16. žiada Radu a Komisiu, aby opätovne začali viesť so Sýriou skutočný dialóg s cieľom zapojiť túto krajinu do mierového úsilia o celkové vyriešenie konfliktu; očakáva, že správa generálneho tajomníka OSN v rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN č. 1701 o vymedzení medzinárodných hraníc v Libanone vrátane sporu o farmársku oblasť Shebaa prispeje k pokroku v riešení tejto otázky;
17. požaduje, aby sa v Libanone a Izraeli uskutočnilo celkové medzinárodné šetrenie na najvyššej úrovni so sprostredkovateľskou úlohou generálneho tajomníka OSN s mandátom, ktorý umožní preskúmať správy o závažných porušeníach ľudských práv, o kriticknej situácii obetí a o porušovaní humanitárneho práva;
18. v tejto súvislosti sa domnieva, že EÚ ako najväčší poskytovateľ pomoci a medzinárodné spoločenstvo by mali skúmať možnosti, ako ustanoviť dosiahnuteľné podmienky zodpovednosti;
19. víta skutočnosť, že monitorovacie a informačné centrálné plánovanie Komisie umožnilo načas vykonať opatrenia zamerané na odstránenie ropnej škvrny, ktorá znečistila viac než 50 km úsek libanonského pobrežia; zdôrazňuje, že je potrebné prijať opatrenia proti znečisťovaniu niektorých oblastí a najmä proti katastrofálnemu účinku ropnej škvrny na libanonskom pobreží; žiada, aby členské štáty a Komisia poskytli pomoc a reagovali v rámci Preventívneho a zásahového protokolu proti znečisťovaniu životného prostredia k Barcelonskému dohovoru, a prostredníctvom Regionálneho centra pre urgentnú akciu proti znečisťovaniu mora pre Stredozemné more, ktoré vykonáva činnosť v rámci Stredomorského akčného plánu;
20. hlboko odsudzuje zhoršujúcu sa situáciu obyvateľstva a civilnej infraštruktúry v Gaze a na Západnom brehu; žiada všetky strany, aby prelomili začarovaný kruh útokov a protiútokov, ktoré zapríčinili smrť a zranenia stoviek ľudí a rozsiahle škody na civilnej infraštruktúre;
21. zdôrazňuje, že je potrebné priviesť mierový proces na Blízkom východe opäť na prvé miesto v medzinárodnom politickom programe; vyzýva tzv. Kvarteto (OSN, EÚ, USA a Rusko), aby obnovilo vykonávanie cestovnej mapy a vzalo pritom do úvahy výročné Valné zhromaždenie OSN v septembri 2006; opätovne potvrdzuje, že riešenie predpokladajúce existenciu dvoch štátov, Izraela a Palestínskeho štátu, ktoré spolunažívajú v mieri a bezpečnosti, je základnou podmienkou mierového a trvajúceho vyriešenia sporov na Blízkom východe;
22. vyzýva Radu a Komisiu, aby naďalej zabezpečovali spolu s medzinárodným spoločenstvom základnú humanitárnu pomoc palestínskemu obyvateľstvu; požaduje, aby sa posilnil TIM, pokiaľ ide o zdroje, a aby sa predĺžila jeho pôsobnosť; vyzýva izraelskú vládu, aby okamžite obnovila presun príjmov zo zadržanej palestínskej dane a colných príjmov; vyzýva Izrael, aby povolil pohyb osôb a dodržiaval tak Dohodu o pohybe a prístupe v Rafahu a ostatných hraničných priechodoch v Gaze;
23. opätovne vyhlasuje podporu Mahmúda Abbása, predsedu Palestínskej samosprávy, v jeho úsilí o posilnenie národného dialógu medzi rozličnými palestínskymi stranami s cieľom

vytvoriť novú palestínsku vládu;

24. domnieva sa, že prítomnosť mnohonárodných síl v Libanone by sa mohla považovať za príklad hodný nasledovania v rokovacom procese, ktorého cieľom je vyriešiť izraelsko-palestínsky konflikt;
25. vyzýva Radu, aby vynaložila všetko úsilie potrebné na zvolanie medzinárodnej mierovej konferencie, ako bola Madridská konferencia v roku 1991, aby sa našlo celkové, trvalé a skutočné riešenie problémov v tejto oblasti, na základe príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN, ktoré zahŕňajú právo Izraela žiť na území vymedzenom bezpečnými a uznanými hranicami a právo na životaschopný štát pre Palestínčanov založený na okupovaných územiach a aby sa v plnej miere zaoberala otázkami bezpečnosti a odzbrojenia; domnieva sa, že jednostranný prístup všetkých zúčastnených strán sa musí zamietnuť;
26. zastáva názor, že v tejto súvislosti je nevyhnutné zapojenie Ligy arabských štátov; domnieva sa, že Bejrútsky plán z roku 2002, na ktorom sa dohodli členské krajiny Ligy arabských štátov a Ženevská iniciatíva sú pre rokovania významným prínosom a treba ich náležite vziať do úvahy;
27. zastáva názor, že Euro-stredomorské parlamentné zhromaždenie, ako jediná parlamentná inštitúcia barcelonského procesu zvolených zástupcov národov južného pobrežia Stredozemného mora a EÚ, musí prevziať zodpovednosť za uľahčenie obnovy dialógu a spolupráce medzi stranami v otázke Blízkeho východu; podporuje požiadavku predsedníctva Euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia čo najskôr zvolať mimoriadnu schôdzu ministrov zahraničných vecí Rady Euromed barcelonského procesu;
28. je presvedčený, že zo strednodobého a dlhodobého hľadiska bude najlepšou zárukou trvalého mieru a ľudského rozvoja budovanie inštitúcií, ktoré zjednotia krajiny stredomorskej kotliny, napr. Euro-stredomorskej rozvojovej banky; vyzýva členské štáty EÚ, aby sa usilovali o vytvorenie takýchto inštitúcií, než o uzavretie dvojstranných dohôd;
29. je naklonený vyslaniu vyšetrovacej delegácie do Libanonu, Palestíny a Izraela, aby monitorovala situáciu, predovšetkým humanitárne a politické podmienky;
30. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi Valného zhromaždenia OSN, vládam a parlamentom Izraela, Libanonu a Palestínskej samosprávy, Sýrii, Iránu, USA a Rusku a generálnemu tajomníkovi Ligy arabských štátov.